

Vzteklina

Co to je?

Vzteklina je závažné virové onemocnění postihující nervový systém člověka, které je vždy smrtelné.

Výskyt v ČR a v zahraničí

Celosvětově se nakazí a na vzteklinu zemře asi 60 tisíc osob. Mezi nejrizikovější oblasti patří zejména jižní Asie a subsaharská Afrika. Česká republika je klasifikována jako neriziková, potenciální riziko představují pouze netopýři a pokud k poranění zvířetem dojde v příhraničních oblastech se Slovenskem a Polskem.

Jak se můžu nakazit?

Virus vztekliny se na člověka přenáší kontaktem se slinami nemocného zvířete. Může jít o pokousání, poškrábání, ale i potřísnění sliznic.

Kdo patří mezi ohrožené osoby infekce/komplikovaného průběhu

Za ohroženou populaci jsou považováni všichni cestovatelé vyjíždějící do rizikových destinací, případně osoby, které mohou přijít do styku s nakaženými zvířaty (např. veterináři, jeskyňáři...).

Inkubační doba

Inkubační doba onemocnění je různá, od několika dnů po několik let.

Jak se infekce projevuje?

Zpočátku se onemocnění projevuje zvýšenou teplotou, bolestmi hlavy, zvracením, poruchou čítí v oblasti poranění. Následně dochází k typickým příznakům jako jsou záchvaty neklidu, zmatenosti, křeče a strach z vody (hydrofobie). Pokud dojde k rozvoji příznaků, onemocnění vždy končí smrtí pacienta.

Jak se to léčí?

V případě rizikového poranění v zemi, která není považována za vztekliny prostou, je vždy nutné provést veterinární vyšetření zvířete, případně neprodleně zahájit u každého rizikového poranění tzv. postexpoziční profylaxi zahrnující podání specifického imunoglobulinu a pěti dávek vakcíny (dny 0-3-7-14-28). U dříve očkovaných osob postačuje aplikace po rizikovém poranění pouze dvou dávek vakcíny (dny 0-3) bez imunoglobulinu. Pokud dojde k rozvoji infekce, léčba již není možná, vždy dochází k úmrtí pacienta.

OČKOVÁNÍ:

Vakcína: Verorab

Základní typ vakcíny: inaktivovaná celovirionová (neživá) vakcína

Věková indikace: bez omezení věku

Základní schéma: klasické: tři dávky ve schématu 0-7-21 či 28 dny, nově lze užít i dvoudávkové schéma, kdy druhá dávka se podává s odstupem 1 týdne (nelze u imunosuprimovaných pacientů)

Přeočkování: klasické: po 1 roce a poté pravidelně každých 5 let, WHO (2018): po dokončení dvoudávkového schématu již není doporučováno podání další posilovací dávky, ACIP CDC (2022, kategorie 3 – cestovatelé): posilovací dávka za 3 týdny až 3 roky od první dávky vakcíny či kontrola titru protilátek za 1-3 roky a při nedostatečném titru podání 1 dávky vakcíny

Pro koho je očkování zejména vhodné: cestovatelé podle rizika pobytu; osoby, které přichází do kontaktu s potenciálně rizikovými zvířaty (netopýři)

Možné nežádoucí účinky: bolestivost, zarudnutí či otok v místě vpichu, bolest hlavy, kloubů, svalů, únava, malátnost, třesavka, závrať, zduření lymfatických uzlin, vyrážka, svědění kůže, bolest břicha, pocit na zvracení, zvýšená tělesná teplota či horečka

Úhrada: v rámci postexpoziční profylaxe

Upozornění: Text má pouze informativní charakter. Podrobné informace o jednotlivých vakcínách, včetně jejich indikací či nežádoucích účinků, naleznete v příbalové informaci či SPC dané vakcíny. Očkování musí předcházet sestavení podrobné lékařské anamnézy a indikaci pro očkování vždy stanovuje lékař při konzultaci na základě platných doporučení. Informace o úhradách vakcíny se mohou lišit, aktuální informace o úhradě vakcíny či příspěvcích zdravotních pojišťoven naleznete na stránkách Vaší zdravotní pojišťovny či Vám je sdělíme při konzultaci v našem centru.